

Turun ammatti-instituutin opiskeluhooltosuunnitelma 2018,
 luonnos/Soile Lehto
 / tukitiimi 13.6.2018
 /muokkaus 10.8.2018
 Toiminnanohjausryhmä 21.8.2018

1. Opiskeluhoollon kokonaistarpeen arviointi ja käytettävissä olevat opiskeluhoitopalvelut

Turun ammatti-instituutissa, (TAI), opiskelee seitsemässä toimipisteessä vuosittain n. 5000 ammatillista perustutkintoa suorittavaa tai ammatilliseen koulutukseen valmentavassa koulutuksessa olevaa opiskelijaa, joille opiskeluhoollon palvelut kuuluvat. TAI on Turun kaupungin oppilaitos. Opiskeluterveydenhuollon samoin kuin opiskeluhoollon kuraattori- ja psykologipalvelut ovat kaupungin järjestämiä. Opiskeluterveydenhuollon lääkärit, terveydenhoitajat ja opintopsykologit kuuluvat hallinnollisesti hyvinvointitoimialaan, kuraattorit sivistystoimialan keskitettyyn opetuksen tukipalveluihin.

Turun kaupungin järjestämät opiskeluhoollon palvelut vastaavat opiskelijoiden henkilökohtaisen tuen tarpeeseen sekä yhteisölliseen, kaikkien opiskelijoiden hyvinvointia edistävään työhön. Opiskeluhoollon palvelujen tarve lisääntyi kun ne 2018 tulivat lakisääteiksi myös aikuisille ammatillisen peruskoulutuksen ja valmentavan koulutuksen opiskelijoille.

Monialainen opiskeluhoollon ohjausryhmä

Turun kaupungilla on lakisääteinen monialainen opiskeluhoollon ohjausryhmä, joka tarkastelee eri henkilöstöryhmien määrällisiä tarpeita eri koulumuodoissa ja jakaa käytettävissä olevan henkilöstöresurssin tarkoituksenmukaisesti. Turun ammatti-instituutin perustutkinto- ja valmentavan koulutuksen opiskelijoiden käytettävissä on joka toimipisteelle nimetyn terveydenhoitajan, kuraattorin ja opintopsykologin palveluja. Kuraattoreja ja opintopsykologeja on keväällä 2018, molempia 5 kpl. Heidän työpanoksestaan n. 20 % kohdistuu muille ammatillisille koulutuksenjärjestäjille, joille Turun kaupungin on opiskeluhoollon palvelut tuotettava. TAI:n koulutaloihin on nimetty kokopäivätoimiset terveydenhoitajat. Opiskeluhoollon lääkäri käy pitämässä vastaanottoa määrääjain. Pääosin Turun ammatti-instituuttia palvelevan opiskeluterveydenhuollon henkilöstön työpisteet sijaitsevat TAI:n koulutaloissa, lähellä opiskelijoita. Turun ammatti-instituutissa on kokopäivätoiminen opiskelijatoiminnan koordinaattori.

2. Opiskeluhoollon kokonaisuus

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/3013 ja muutokset 886/2017) mukaan opiskeluhoolto jakaantuu yhteisölliseen, kaikkien opiskelijoiden hyvinvointia edistävään työhön, ja yksilökohtaiseen, yksittäisen opiskelijan tarpeen mukaan kohdennettavaan työhön.

2.1 Yhteisöllinen opiskeluhoolto

Yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttaminen kuuluu oppilaitoksen koko henkilöstölle. Sitä toteutetaan yhteistyössä opettajien, johdon, opiskeluhooltohenkilöstön, muun henkilökunnan ja opiskelijakuntien hallitusten kanssa. Tavoitteena on turvata kaikille terveellinen, turvallinen ja tasa-arvoinen opiskeluympäristö ja -ilmapiiri.

Opiskeluhyvinvoinnin ohjausryhmä, OH-ohry

Turun ammatti-instituutissa toimii **opiskeluhyvinvoinnin ohjausryhmä, OH-ohry**, jossa on edustajia eri koulutaloista ja ammattiryhmistä (rehtori, koulutuspäällikkö, erityisopettaja, terveydenhoitaja, kuraattori, opintopsykologi, opiskelijatoiminnan koordinaattori sekä opinto-ohjaaja). Opiskelijayhdistys Taika ry:n hallituksen jäsen kutsutaan kaksi kertaa lukuvuodessa kokoukseen. Tiivistä yhteistyötä tehdään myös oppilaitoksen ulkopuolisten toimijoiden kanssa ja heitä kutsutaan kokouksiin tarvittaessa.

OH-ohry koordinoi, ohjeistaa ja seuraa TAI:n eri koulutaloissa toteutettavaa **opiskeluhyvinvointityötä**. Kouluterveys-, tasa-arvo-, yhdenvertaisuus ja kiusaamiskyselyjen toteuttamisen ja tulosten käsittely ja yhteisöllisen opiskeluhyvinvoinnin vuosisuunnitelman laadinta on OH-ohryn työtä. Opiskeluhyvinvointiryhmien kehittämispäivät suunnitellaan ja toteutetaan oh-ohryn toimesta.

Talokohtainen opiskeluhyvinvointiryhmä

Talokohtainen opiskeluhyvinvointiryhmä suunnittelee oman koulutalonsa yhteisöllisen ja ennaltaehkäisevän opiskeluhuollon tapahtumia ja toimenpiteitä ja seuraa niiden toteuttamista yhdessä talon opiskelijakunnan hallituksen kanssa. Kaikissa koulutaloissa toteutuu esim. uusien opiskelijoiden ryhmäyttäminen, erilaisten teemapäivien ja tapahtumien järjestäminen (liikunta-, liikenneturvallisuus-, hyvinvointi-, itsenäisyys-, ystävänpäivä, joulujuhla jne).

Opiskeluhyvinvointiryhmään kuuluvat koulutuspäällikkö, opinto-ohjaaja, kuraattori, opintopsykologi, terveydenhoitaja, opiskelijakunnan hallituksen ja opettajien edustajat. Puheenjohtaja toimii opinto-ohjaaja tai koulutuspäällikkö, opintosihtööri kirjoittaa muistion, joka on koko henkilökunnan luettavissa. Ryhmä kokoontuu vähintään 4x/lukuvuosi. Yhteisöllisen toiminnan suunnittelun lisäksi ryhmä käsittelee opiskelijoille tehtyjen kyselyiden tulokset, sekä pohtii toimenpiteet niiden pohjalta.

Vähintään kerran vuodessa talokohtaisten opiskeluhyvinvointiryhmien jäsenet osallistuvat OH-ohry järjestämään opiskeluhyvinvoinnin kehittämispäivään, jossa jaetaan hyviä käytäntöjä, arvioidaan opiskeluhyvinvointityön toteutumisesta koulutaloilla ja suunnitellaan yhteisöllisyyttä tukevia toimintatapoja.

Opiskelijatoiminnan koordinaattori

Tärkeä rooli yhteisöllisyyden suunnittelussa ja toteutumisessa on **opiskelijatoiminnan koordinaattorilla**. Hän organisoii opiskelijakuntien hallitusten toimintaa, yhteistyössä koulutalon kuraattorin kanssa. Opiskelijayhdistys Taika ry on nimennyt hänet yhdistyksen kunniajäseneksi, joka mahdollistaa yhdistyksen asioiden hoitamisen.

Tutoropiskelijat

Opiskelijatoiminnan koordinaattorin kouluttamat **tutoropiskelijat** toimivat ryhmänohjaajien ja opinto-ohjaajien apuna, uusien opiskelijoiden vastaanottamisessa ja ryhmäyttämisessä. Heidän työpanoksensa on merkittävä erilaisten yhteisöllisyyttä tukevien tapahtumien ideoinnissa, suunnittelussa ja toteutumisessa. Vuosittain järjestettävät koulutuksen markkinointi-, avoimet ovet-, messu- tai koulutusinfo tilaisuudet ovat osa tutoritoimintaa.

Turvallisuus- ja kriisiryhmä

Joka koulutalossa toimii myös **turvallisuus- ja kriisiryhmä**, joka kokoontuu vähintään kaksi kertaa lukuvuodessa. Sen tehtävänä on eri tavoin edistää oppimisympäristöjen turvallisuutta ja sopia toimintatavoista mahdollisen kriisin kohdatessa, sen aikana ja sen jälkeen. Säännöllisiin turvallisuusharjoituksiin osallistuu aina koulutalon koko henkilökunta ja kaikki opiskelijat. Kriisitilanteiden toimintaohjeet on määritelty Turun kaupungin tasoisesti.

2.2 Yksilökohtainen opiskeluhoito

Pedagogiset tukitoimet

Turun ammatti-instituutissa jokaisella opiskelijalla on nimetty ryhmänohjaaja, joka laatii opiskelijan kanssa henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS), seuraa opiskelijan opintojen etenemistä ja yhdessä opiskelijan kanssa päivittää opiskelijan HOKSin. Opiskelijalla on aina myös mahdollisuus saada opinto-ohjaajan tukea opintojen etenemiseen, opintoihin liittyvien valintojen, jatko-opiskelumahdollisuuksien ym. selvittämisessä.

Varpu-ryhmä

Jos opiskelijan opinnot eivät etene laaditun HOKSin mukaan opiskelijan oppimisvaikeuksien, poissaolojen tai muun syyn takia, ryhmänohjaaja kutsuu koolle **Varpu-ryhmän** (varhainen puuttuminen). Siinä on ryhmänohjaajan lisäksi opinto-ohjaaja, opiskelija, mahdollisesti alaikäisen opiskelijan huoltaja ja tarvittaessa erityisopettaja. Varpussa pohditaan tarvittavia tukitoimia ja päivitetään HOKS. Mikäli opiskelijan todetaan tarvitsevan opintoihinsa erityistä tukea oppimisvaikeuksien tms takia, erityisopettaja tekee asiasta esityksen koulutuspäällikölle, joka tekee erityisen tuen päätöksen ja opiskelijaa opettaville tiedotetaan sovitusta tukitoimista.

Teho-ryhmä

Mikäli opinnot eivät etene tukitoimista huolimatta, eikä opiskelija pidä kiinni Varpu-ryhmässä sovitusta, ryhmänohjaaja ilmoittaa hänet **Teho-ryhmään**. Teho-ryhmään kuuluvat myös sääntörikkomukset ja epäasiallinen käyttäytyminen. Teho-ryhmään osallistuu koulutuspäällikkö, ryhmänohjaaja, opiskelija, alaikäisen huoltaja tai muu opiskelija mukaansa haluava tukihenkilö ja opintosuhteeri päätösten kirjaajana. Koulutuspäällikkö voi päättää opintojen määräaikaisesta keskeyttämisestä, toiseen ryhmään siirtämisestä, antaa tarvittaessa kirjallisen varoituksen tai ääritapauksena erottaa opiskelijan enintään kolmeksi kuukaudeksi.

Kun opintojen etenemisen esteenä on fyysisiä, psyykkisiä tai sosiaalisia tekijöitä, opiskelija tulee ohjata **opiskeluhuollon palveluihin**. Palvelut voivat olla yksilöllisiä opintopsykologin, kuraattorin, terveydenhoitajan tai lääkärin tukikäyntejä. Opiskelijan luvalla voidaan koota monialainen asiantuntijaryhmä (MAR).

Yksilölliset tukikäynnit

Opiskelija voi oma-aloitteisesti varata ajan tapaamiseen terveydenhoitajan, kuraattorin tai psykologin kanssa. Ajanvaraus lääkärille tapahtuu terveydenhoitajan kautta. Käynnit ovat luottamuksellisia. Opettajan tai muun henkilökuntaan kuuluvan tulee ohjata opiskelijaa edellä mainittujen ammattihenkilöiden tukipalveluihin hakeutumista, kun havaitsee tarpeen. Opiskelija itse päättää, ottaako tarjotun avun vastaan.

MAR-ryhmä (monialainen asiantuntijaryhmä)

Se, joka opiskelijan henkilökohtaisessa tapaamisessa havaitsee tarpeen opiskelijan asian moniammatilliseen käsittelyyn, kutsuu opiskelijan suostumuksella koolle monialaisen asiantuntijaryhmän. MAR-ryhmässä keskustellaan pedagogisista tukimuodoista huomioiden yksilölliset sosiaaliset, fyysiset, psyykkiset tekijät. Ryhmään voidaan kutsua terveydenhoitaja, lääkäri, opinto-ohjaaja, ryhmänohjaaja tai muu opettaja, opintopsykologi, kuraattori, alaikäisen huoltaja tai muu opiskelijan tukiverkoston edustaja.

Opiskelija on aina itse paikalla, kun hänen asiaansa käsitellään. Mar-palaverin kokoaminen edellyttää opiskelijan kirjallisen suostumuksen eri asiantuntijoiden läsnäoloon. Mar-ryhmästä kirjataan muistio salassapitosäädösten mukaisesti tallennettavaan opiskeluhoillon rekisteriin.

Oppilaitoksen henkilökunnalla on mahdollisuus salassapitosäännöksiä noudattaen konsultoida TAI:ssa toimivia opiskeluhoillon ammattilaisia.

Tuen portaat- ohje opettajalle kun huoli herää

3. Yhteistyö opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017, 124§) mukaan alle 18- vuotiaille opiskelijoille järjestettävässä koulutuksessa tulee olla yhteistyössä huoltajien kanssa. Turun ammatti-instituutissa henkilöstön ja huoltajien yhteistyöllä tuetaan opiskelijoiden kehittymistä tasapainoisiksi yksilöiksi, aktiivisiksi kansalaisiksi ja oman alansa ammattilaisiksi. Opiskelija on itse keskeisessä roolissa oman opintopolkunsa suunnittelijana, opiskeluhyvinvointia tukevan oppilaitosyhteisön toimijana ja tarvitsemiensa tukipalvelujen asiantuntijana.

Opiskelijoita osallistetaan monin eri tavoin oppilaitoksen yhteisölliseen työhön ja kehittämiseen. Opiskelijatoiminnan koordinaattori organisoii opiskelijakuntatoimintaa. Kaikki opiskelijat kuuluvat opiskelijakuntaan, joka koulutalossa valitaan oma opiskelijakunnan hallitus. Koulutalojen opiskelijakuntien hallituksista valitaan edustajat Taika ry:n hallitukseen, joka on Turun ammatti-instituutin opiskelijoiden yhdistys. Oppilaitoksen johto tapaa muutaman kerran vuodessa Taika ry:n hallituksen edustajat ja keskustele ajankohtaisista asioista.

Opiskelijoiden palautetilaisuuudet

Turun ammatti-instituutin opiskelijoilta saadaan suoraa palautetta laatujärjestelmään kirjattujen opiskelijoiden palautetilaisuuksien välityksellä. Nämä toimivat siten, että lukuvuoden aluksi joka ryhmästä valitaan kaksi edustajaa. Koulutuspäällikkö kutsuu oman yksikkönsä edustajat palautetilaisuuteen ainakin kaksi kertaa vuodessa. Koulutuspäällikkö lähettää ryhmien edustajille ennakoon palautetilaisuudessa käsiteltävät asiat. Ryhmän edustajat käyvät asiat läpi oman ryhmänsä kanssa ennen tilaisuutta. Tilaisuudesta laaditaan muistio, johon kirjataan sovitut toimenpiteet. Koulutuspäällikkö välittää tiedon palautetilaisuudessa sovitusta yksikkönsä opettajille, ryhmien edustajille sekä opiskeluhoollon henkilöstölle.

Lisäksi opettajat kokoavat Wilma järjestelmän kautta palautetta opetuksesta ja ohjauksesta. Turun kaupungilla on käytössä avoin sähköinen palautejärjestelmä.

Kotiväenillat

Koulutaloissa järjestetään kotiväeniltoja yhteishaussa valittujen opiskelijoiden aloittaessa opintonsa. Kotiväen illan tavoitteena on edistää koulun ja kodin välistä yhteistyötä. Oppilaitoksen henkilökunnan yhteystiedot löytyvät opiskelijan oppaasta, oppilaitoksen nettisivuilta sekä Wilmasta. Kaikille alaikäisten opiskelijoiden huoltajille annetaan tunnukset Wilma- opiskelijaohjelmaan. Täysi-ikäisen opiskelijan huoltajiin voidaan olla yhteydessä, mikäli hän on antanut siihen luvan.

Oppilaitoksen virallinen tiedotuskanava on Wilma, jonka kautta tiedotetaan sekä yksilöä, että ryhmää koskevia asioita.

Yhteistyön lisäämiseksi, tavoitteena on kutsua huoltajien edustajia opiskeluhuvinvointiryhmien kokouksiin ja toiminnan kehittämiseen.

4. Suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Turun ammatti-instituutilla on kaikkia koulutaloja ja kaikkia niissä opiskelevia ja työskenteleviä koskevat järjestysäännöt, joilla ohjeistetaan käyttäytymistä <https://www.turkuai.fi/turun-ammatti-instituutti/opiskelijalle/amatillinen-perustutkinto/ohjeita-opiskeluun-0>

Kiusaamis- ja häirintätapausten selvittelyn toimintamallit
<https://www.turkuai.fi/turun-ammatti-instituutti/opiskelijalle/amatillinen-perustutkinto/ohjeita-opiskeluun/toimintaohje>

<https://www.turkuai.fi/turun-ammatti-instituutti/opiskelijalle/opiskelijan-opas/ohjeet-ja-lomakkeet/toiminta-ohje>

Joka toinen tai kolmas vuosi toteutetaan sivistystoimialan kaikille toisen asteen opiskelijoille yhteinen yhdenvertaisuus- tasa-arvo ja kiusaamiskysely, jonka perusteella päivitetään TAI:n opiskelijoita koskeva yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma. Kysely toteutetaan seuraavaksi vk 43/2018. Voimassa oleva suunnitelma

http://www.turkuai.fi/sites/default/files/atoms/files//tai_tasa-arvosuunnitelma_2016.pdf

5. Opiskeluhuoltosuunnitelman toteutuminen ja seuranta (omavalvonta)

Turun ammatti-instituutti on määritellyt toiminnan arviointisuunnitelmassaan prosessit, niiden omistajat, prosessien arviointimenettelyt, aikataulut, laatuvaruut ja dokumentoinnin sekä arviointi-, palaute ja tulostiedosta viestimisen. **Opiskeluhuolto, ohjaus ja tukipalvelut opiskelijalle** on yksi tukiprosesseista. Sen omistaa ”ohjaus ja valmentava koulutus” – koulutusyksikön lähiesimies. Tavoitteena on tukea opiskelijaa hänen omien tarpeidensa edellyttämällä tavalla. Kyseistä tukiprosessia arvioidaan seuraavista näkökulmista: riittävyys, henkilökohtaisten palveluiden riittävyyden varmistaminen, hyvinvoinnin edistäminen ja ennalta ehkäisevä toiminta, varhainen puuttuminen sekä oppimisympäristöjen turvallisuus.

Tukiprosessi	Arvioinnin kohde	Käytettävät arviointimenettelyt tai mitattava asia	Mittari tai mittarin tavoitearvo	Milloin?	Kuka tekee johtopäätöksiä→ päättää toimenpiteistä
Opiskelija-huolto, ohjaus ja tukipalvelut opiskelijalle esim.	Laadunhallintamenettelyt kokonaisuutena	Kouluterveyskysely		Joka toinen vuosi Joka kolmas vuosi	Esimies, johtoryhmä, tukitiimi

opiskelijahuol- topalvelut, oh- jauspalvelut, opiskelijahal- linto, erityisen tuen palvelut Tavoite: Ta- voitteena on tukea opiskeli- jaa hänen omien tarpei- den edellyttä- mällä tavalla. Omistaja: Oh- jaus ja valmen- nus koulutus- yksikön esi- mies	Riittävyys Henkilökoh- taisten palve- luiden riittävy- den varmistus	Yhdenvertai- suus- ja tasa- arvokysely Oh ohryn it- searviointi: Tu- kipalveluiden laadun seu- ranta, arviointi ja varmistami- nen: saata- vuus, saavu- tettavuus ja laatu	Kirjataan muis- tioon vahvu- det ja kehittä- miskohteet ja sovitaan toi- menpiteet	Vuosittain	
	Hyvinvoinnin edistäminen ja ennaltaehkäi- sevä toiminta Varhainen puuttuminen Oppimisympä- ristöjen turvalli- suus	Opotiiimin It- searviointi: Opintojen oh- jauksen laadun seuranta, arvi- ointi ja varmis- taminen: saa- tavuus, saavu- tettavuus ja laatu	Kirjataan muis- tioon vahvu- det ja kehittä- miskohteet ja sovitaan toi- menpiteet	Vuosittain	

Tieto muuttuu tietämykseksi

Monipuolisen arviointitoiminnan avulla kerätään paljon dataa, joka muuttuu tietämykseksi, jota käytetään apuna strategisista ja operatiivisista tavoitteista asetettaessa, kehittämistoimien suunnittelussa sekä hanke-suunnittelussa.

Poikkeamien korjaaminen ja kehittämistoimien seuranta

Sisäisissä auditoinneissa, opiskelijoiden kuulemisissa, itsearviointeissa sekä johdon katselmuksissa esiin nousseet poikkeamat ja kehittämiskohteet kirjataan muistioon ja seuraavalla kerralla varmistetaan poikkeaminen ja kehittämistoimien hoitaminen kuntoon.

Navigoinnit

Navigointikeskusteluissa yhtenä teemana on kyselyiden ja muun arviointitoiminnan perusteella koulutus-yksikössä tehdyt toimet. Näin varmistetaan, että arviointitoiminta johtaa parantamistoiimiin.

Palautteet

Palaute otetaan vastaan ja kuullaan asiasta henkilöä, jota asia koskee. Sen jälkeen tarvittaessa järjestetään yhteinen keskustelu asian ratkaisemiseksi palautteen antajan, palautteen kohteen ja lähijohtajan kanssa. Seuranta on tärkeää.

Esim. toimintatapoihin liittyviä palautteita käsitellään yhdessä yksikön/tiimin kanssa ja etsitään ratkaisu-vaihtoehtoja. Sovitaan uusista toimintatavoista ja seurataan niiden käyttöönottoa. Koko TALta koskevat uudet toimintatavat hyväksytään toiminnanohjausryhmässä.

Henkilöstöä informoidaan mm. uutiskirjeillä, infotilaisuuksissa, työpaikkakokouksissa, jne. Opiskelijoita informoidaan Wilmaviesteillä, ryhmänohjaajan tunneilla, ja www-sivuilla, jonka sisältämä informaatio on myös sidosryhmien nähtävissä.

Opiskelijahuollon ohjeet

<https://www.turkuai.fi/opiskelijahuollon-ohjeet-0>